

SXEDIO.G33

15.11.1957: ΤΙΘΕΝΤΑΙ ΟΙ ΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ Τ.Μ.Τ. (TURK MUKAVEMET TESKILATI ή ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΑΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ)

Η τουρκοκυπριακή Οργάνωση TMT πήρε την ονομασία της από τα αρχικά των λέξεων **TURK MUKAVEMET TESKILATI** ή Τουρκική αντιστασιακή Οργάνωση.

Η TMT είναι η διάδοχος μιας από τις πρώτες τουρκικές παράνομες ομάδες **ΒΟΛΚΑΝ (VOLKAN)** που πήρε την ονομασία της από τα αρχικά των λέξεων **VAR-OLMAK-LAZIMSA-KAN-AKMAMAK-NIYE** ή "Αν-Επιβάλλεται- Η- Υπαρξη Προς- Τι- Η- Μη- Αιματοχυσία".

Οι βάσεις για ίδρυση της TMT τέθηκαν στις **15.11.1957** (σύμφωνα με αφηγήσεις των πρωταγωνιστών) ενώ "επίσημη" ημέρα ίδρυσης της θεωρείται η 1η Αυγούστου **1958**.

Η TMT ιδρύθηκε με τη βοήθεια της Τουρκίας που απέστειλε στην Κύπρο μυστικά αξιωματικούς του τουρκικού στρατού που ανέλαβαν τον σχεδιασμό, την οργάνωση και εξοπλισμό της μυστικά από όπλα που αποστέλλονταν από την Τουρκία με μικρά σκάφη.

Για την TMT η Τουρκία διέθεσε μέσω του Γραφείου Ειδικού Πολέμου εκατομμύρια λίρες, εκπαίδευσε και εξόπλισε δέκα χιλιάδες τουρκοκύπριους στην Κύπρο και την Αγκυρα στα τέλη της δεκαετίας του **1950** με μοναδικό στόχο να επανακτήσει την Κύπρο που είχε πωλήσει στους Άγγλους το **1878**.

Το βασικό στόχο της TMT καθόρισε ο τότε Υπουργός Εξωτερικών της Τουρκίας Φατίν Ρουστού Ζορλού, ο άνθρωπος που πρότεινε τη δημιουργία της και αγωνίστηκε όσο κανένας άλλος για τον εξοπλισμό της:

" Δημιουργία ανταρτοπόλεμου και ένοπλη στήριξη των θέσεων της Τουρκίας και αν παραστεί

ανάγκη και το επιτρέψουν οι συνθήκες γενικός ξεσηκωμός για να τεθεί η Κύπρος υπό τον έλεγχο της Τουρκίας".

Στην Κύπρο βασικό στέλεχος της ήταν ο τουρκοκύπριος δικηγόρος και πολιτικός Ραούφ Ντενκτάς ο οποίος απ' ότι αφηγήθηκε ο ίδιος είχε υποκλέψει την αρχηγεία της από τον άλλο ηγετικό πολιτικό παράγοντα της νήσου Φαζίλ Κουτσιούκ και έχοντας την υποστήριξη της στρατιωτικής δύναμης να τον υποστηρίζει ο Ντενκτάς κατόρθωσε σε κάποιο στάδιο μετά να εκτοπίσει τον Κουτσιούκ και να αναλάβει την ηγεσία των Τουρκοκυπρίων.

Αρχηγός της TMT διορίστηκε από την επίσημη Τουρκία ο Ριζά Βουρουσκάν, ένας υπολοχαγός του τουρκικού στρατού, από την Τουρκία, ο οποίος ήλθε μυστικά στην Κύπρο, με πρωτοβουλία του Φαζίλ Κουτσιούκ και με τις ευλογίες της Αγκυρας.

Αφηγήθηκε ο Φαζίλ Κουτσιούκ στην εφημερίδα του "Χαλκίν Σεσί" στις **16** Φεβρουαρίου **1979**-επομένη του θανάτου του Βουρουσκάν στην Αγκυρα από καρκίνο:

"1957. Για να μπορώ εύκολα να δίνω καθημερινές εκθέσεις στην Αγκυρα για τις επιθέσεις που άρχισε η ελληνοκυπριακή παράνομη οργάνωση ΕΟΚΑ και για να εξασφαλίσω βοήθεια από την Τουρκία συνήθιζα να πηγαίνω πολύ τακτικά στην Αγκυρα. Κατά τη διάρκεια μιας από τις επισκέψεις μου αυτές, ο Πρωθυπουργός της Τουρκίας Αιτάν Μεντερές μου παρουσίασε το Ριζά Βουρουσκάν. Τότε ο Βουρουσκάν ήταν υπολοχαγός του τουρκικού Στρατού. Αργότερα τον συνάντησα στο γραφείο ενός Υποστράτηγου και είχαμε μια συνομιλία εκεί. Κατά τη διάρκεια της συνάντησης αποφασίστηκε ότι ο Βουρουσκάν έπρεπε να ρθει στην Κύπρο σαν πολιτικός σύμβουλος".

Στο διάστημα αυτό και μέχρι να έρθει ο Βουρουσκάν, ο Ραούφ Ντενκτάς, πιο νέος από αυτόν και πιο μαχητικός, ένας δικηγόρος που εργαζόταν στην αγγλική Εισαγγελία κατόρθωσε να αναδιοργανώσει την οργάνωση ΒΟΛΚΑΝ που υφίστατο ήδη κι έτσι η TMT τη διαδέχθηκε.

Αφηγήθηκε ο Ραούφ Ντενκτάς σε συνέντευξη του

στις **20** Ιανουαρίου, **1980** στην εφημερίδα Τάϊμς του Λονδίνου:

"Ίδρυσα την TMT (Τουρκικό Κίνημα Αντιστασίας) με μερικούς φίλους για να οργανώσουμε τους διάφορους που κινούνταν εδώ κι εκεί κάμνοντας διάφορα πράγματα. Όταν η T.M.T. εξέδωσε το πρώτο της φυλλάδιο, αναλαμβάνοντας την ηγεσία από την προκάτοχο της ΒΟΛΚΑΝ ο δρ Κουτσιούκ ρώτησε ποίοι ήταν αυτοί οι τρελλοί. Δεν του είπαμε τίποτε για τη T.M.T. Αισθανόταν ευτυχής με τη ΒΟΛΚΑΝ...Ο καθένας νόμιζε πως εγώ ήμουν ο αρχηγός της, αλλά δεν ήμουν. Ήμουν ο πολιτικός σύμβουλος... Οι αρχηγοί ήταν αξιωματικοί από την Τουρκία."

Μαρτυρία για την ίδρυση της T.M.T. και για την άφιξη του Βουρουσκάν στην Κύπρο υπάρχει και από τον Οσμάν Ορέκ, πρώτο Υπουργό Άμυνας της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Αφηγήθηκε στις **17.2.1979** ο Ορέκ:

"Γνώρισα τον Βουρουσκάν την τελευταία Κυριακή του Ιουλίου του **1958** στην περιοχή Τρία Μίλι του χωριού Καζάφανι, της επαρχίας Κερύνειας. Ήμνα στο Μοτέλ του Τζελάλ Μουσταφά, μαζί με το δρα Κουτσιούκ. Μπήκε στην Κύπρο ήρεμα μαζί με το βοηθό του Νετζέτ Μπέϋ την προηγούμενη προσποιούμενος ότι ήταν επιθεωρητής τραπέζης. Την επομένη μέρα επισκέφθηκα το δρα Κουτσιούκ και είχα μαζί του δείπνο εργασίας.

Εκείνες τις μέρες, βλέποντας μεταξύ μας αυτούς τους πλέον διακεκριμένους αξιωματικούς της αντίστασης του ένδοξου Τουρκικού στρατού αναθέρμανε το ευτυχές αίσθημα που ζούσαμε εκείνο το θερμό πρωϊνό του Ιουλίου.

Υπήρχαν πολλά πράγματα που έπρεπε να γίνουν. Στις αρχές συνέβη η σφαγή της Σίντας και οι καταστροφικές επιθέσεις της εγκληματικής ΕΟΚΑ, της οποίας ηγείτο ο Γρίβας, εναντίον των απροστάτευτων και αόπλων χωρικών συνεχίζοντο. Σε διάφορα μέρη, σε διαφορετικά χωριά ηλικιωμένοι και αθώοι Τούρκοι εδολοφονούντο από τις σφαίρες της ΕΟΚΑ άγρια και

χωρίς λύπη. Ακόμα είχαν αρχίσει η μετανάστευση από απομονωμένα χωριά της Πάφου. Παρά το γεγονός ότι η ΤΜΤ ιδρύθηκε το **1957** δεν είχε έναν πεπειραμένο αρχηγό όπως ο αρχηγός της ΕΟΚΑ Γρίβας... Δεν είχαμε στόχους. Δεν είχαμε τίποτε, πέραν των πιστολιών που φέραμε κρυφά και ορισμένων ελαφρών όπλων που πήραμε από τους Άγγλους στρατιώτες με προοπτικές καταδίκης μέχρι θανάτου ή πέραν των επιτοπίως κατασκευαζομένων όπλων και βομβών που γίνονταν από σκελετούς των ποδηλάτων ή σωλήνες νερού από τους αδελφούς μας που υπόφεραν.

Ο Αλή Μπέϊ, αφού πήρε πληροφορίες από μας πάνω σε αυτά τα θέματα άρχισε αμέσως δουλειά. Ήταν φανερό από τις πρώτες συναντήσεις μας ότι ήταν ένας χαρακτήρας που μιλούσε λίγο, αλλά ήθελε να κάμει πολλά. Σαν πρώτο στόχο έθεσε την αντιμετώπιση του θέματος της οργάνωσης και της προμήθειας όπλων.

Εγώ και ο δρ Κουτσιούκ τον ενημερώσαμε για την πολιτική κατάσταση. Τονίστηκε ότι χρειαζόταν καιρός για προετοιμασία.

Η ικανότητα του Αλή Μπέϊ να ελέγξει την κατάσταση σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα βοήθησε στη δημιουργία της κατάλληλης ατμόσφαιρας για την ισχυροποίηση της ΤΜΤ, πάνω σε γερές βάσεις και για τις ειρηνικές διαπραγματεύσεις που συμβολίζουν με τις συμφωνίες Ζυρίχης μεταξύ Ελλάδας-Τουρκίας και Αγγλίας.

Χωρίς αμφιβολία η προμήθεια όπλων πραγματοποιήθηκε αμέσως και με ένα εξαιρετικό τρόπο χωρίς οι άλλοι να το αντιληφθούν.

Για το λόγο αυτό η τουρκική κοινότητα χρωστεί πολλά στον Ριζά Βουρουσκάν και τους ανώμυμους ήρωες που εργάστηκαν υπό τις διαταγές του. Γι'αυτό το λόγο αργότερα η ημέρα ίδρυσης της ΤΜΤ ορίστηκε η 1η Αυγούστου **1958**".

Η λειτουργία της ΤΜΤ στηριζόταν πλέον πάνω σε κανονισμούς πειθαρχίας, στους οποίους ορκίζονταν τα μέλη της. Ο κανονισμός-όρκος που ήλθε στα χέρια των αρχών ασφαλείας της Κύπρου μετά την ανακήρυξη

της Δημοκρατίας (Εφημερίδα Ο ΑΓΩΝ 23.12.1964):

Ορκίζεσαι στην τιμή σου ότι:

1. Από τώρα και στο εξής θα παραμείνεις με όλη την έννοια πιστός στη Τ.Μ.Τ.

2. Οποτεδήποτε κληθείς από την οργάνωση για οποιοδήποτε καθήκον να σπεύσεις χωρίς δισταγμό.

3. Θα υπακούεις κατά γράμμα τις διαταγές που θα παίρνεις.

4. Δεν θα αναφέρεις τα μυστικά της οργάνωσης έστω και στον αδελφό σου.

5. Θα σκοτώνεις οποιονδήποτε προδότη της πατρίδας.

6. Θα χύσεις κατά τη διάρκεια του αγώνα το αίμα σου, μέχρι τελευταίας ρανίδας.

Κύριο αίτημα της ΤΜΤ, όπως και της προκατόχου του ΒΟΛΚΑΝ ήταν η διχοτόμηση της Κύπρου. Το " για ταξίμι για ολούμ " (διχοτόμηση ή θάνατος) αποτελούσε το κύριο σύνθημα των μελών τους και εμφανιζόταν με κόκκινα γράμματα σε πολλά συνθήματα που γράφονταν στους τοίχους ή σε φυλλάδια που κυκλοφορούσαν.

Ετσι με την επίσημη βοήθεια της Τουρκίας, οι Τουρκοκύπριοι ρίφθηκαν στον αγώνα για διαμελισμό.

Είχαν μάλιστα καθορίσει και την περιοχή που θα δημιουργούσαν το κρατίδιο τους με την αναγκαστική μετακίνηση πληθυσμού. Ήταν η βόρεια περιοχή της Κύπρου που θα συνόρευε με την Τουρκία και η οποία θα βρισκόταν βόρεια του 35ου παράλληλου. Η περιοχή αυτή είναι η σημερινή γραμμή Αττίλα.

Ενδεικτικό μάλιστα είναι το βιβλίο του Φαζίλ Κουτσιοούκ που εξέδωσε το 1957.

Τίτλος του βιβλίου ήταν "Κύπρος, μια μόνιμη λύση".

Το εξώφυλλο του βιβλίου διακοσμούσε ένας διαμελισμένος χάρτης της Κύπρου στον 35ο παράλληλο.

Πρόσθετε ο Κουτσιοούκ στο βιβλίο του:

" Η σημαία μας και τα τεμένη μας υπέστησαν επιθέσεις και η τουρκική αστυνομία γελοιοποιήθηκε και δέχθηκε προκλήσεις. Κάθε αμερόληπτος

παρατηρητής θα διαπιστώσει πως πάει, πέρασε ο καιρός που μπορούσε κανείς να ελπίζει μια τουρκοεκελληνική συνεργασία στην Κύπρο. Όλες οι εισηγήσεις για την εξεύρεση μιας λύσης πρέπει να αναγνωρίζουν το γεγονός αυτό (τη διχοτόμηση).